

Z A K O N O GRAĐENJU

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se izrada projekata (u daljem tekstu projektiranje), građenje, održavanje građevine, te određuju tehnička svojstva kojima moraju udovoljiti građevine. Odredbe ovog Zakona koje se odnose na građenje primjenjuju se i na konstrukciju i uklanjanje građevine ili njezinog dijela.

Za određene vojne građevine ili građevine od osobitog značenja za obranu, u postupku izdavanja građevne dozvole, uporabne dozvole i nadzora mogu se poduzeti i posebne mjere zaštite povjerljivih podataka, ukoliko je to propisano posebnim zakonom.

Pojašnjenje izraza u ovom Zakonu

Članak 2.

Građenjem, u smislu ovog Zakona, smatra se izvođenje pripremnih radova, građevnih radova (uključujući građevno-završne i građevno-instalaterske radove), te ugradba i montaža opreme, gotovih građevnih elemenata i konstrukcija.

Građevinom, u smislu ovog Zakona, smatraju se svi građevni objekti na određenoj lokaciji koji se sastoji od građevnog dijela i ugrađene opreme koji zajedno čine tehničko-tehnološku cjelinu.

Građevnim dijelom, iz prethodnog stavka u smislu ovog Zakona, smatra se dio građevine izrađen od građevnog materijala i proizvoda s građevnim instalacijama i građevno-završnim radovima.

Opremom, u smislu ovog Zakona, smatraju se ugrađena postrojenja, uređaji, strojevi, procesne instalacije i drugi ugrađeni proizvodi koji su u sklopu tehnološkog procesa.

Privremenom građevinom, u smislu ovog Zakona, smatra se građevni objekat izgrađen ili postavljen privremeno na određenoj lokaciji za potrebe gradilišta, za primjenu odgovarajuće tehnologije građenja, kao i za organiziranje sajмова, javnih manifestacija i sl.

Pripremnim radovima, u smislu ovog Zakona, smatra se izvođenje radova i građenje pomoćnih građevina privremenog karaktera koji se izvode za potrebe organiziranja gradilišta i primjene odgovarajuće tehnologije građenja.

Rekonstrukcijom, u smislu ovog Zakona, smatra se izvođenje radova na postojećoj građevini (adaptacija, nadogradnja, sanacija, izmjena tehnološkog procesa, modernizacija i sl.) ako se tim radovima utječe na tehnička svojstva građevine iz poglavlja II. ovog Zakona ili ako se tim radovima mijenjaju uvjeti utvrđeni na toj lokaciji temeljem posebnih propisa.

Radovi na zamjeni, dopuni i popuni opreme ako je to u skladu s namjenom građevine, u smislu ovog Zakona, ne smatraju se rekonstrukcijom, kao i radovi koji su posebnim zakonom utvrđeni kao radovi na održavanju građevine.

Održavanje građevine, u smislu ovog Zakona, smatra se praćenje stanja građevine i poduzimanje mjera nužnih za sigurnost i pouzdanost građevine, te život i zdravlje ljudi.

Sanacijom, u smislu ovog Zakona podrazumjevaju se radovi na oštećenim građevinama kojima se građevina dovodi u stanje prije oštećenja.

Radovi redovnog održavanja i sanacije oštećene građevine koji se mogu smatrati radovima tekućeg održavanja, podrazumjevaju se radovi koji ne utječu na konstrukciju građevine, zaštitu okoline, namjenu, promjenu dimenzija ili spoljni izgled (manji popravci,

malterisanje, bojenje fasada i njihovo dovođenje u prvobitno stanje, zamjena i bojenje građevinske stolarije, ostakljivanje postojećih otvora, pokrova, manjih dijelova krovne konstrukcije, zidanje pregradnih zidova, zamjena i opravka oštećenih instalacija, zidanje porušenih dimnjaka i sl.)

Građevnim proizvodima, u smislu ovog Zakona, smatraju se proizvedeni građevni materijali, prefabrikati, elementi i industrijski proizvedene konstrukcije.

Rekonstrukcijom građevine u smislu ovog Zakona podrazumjevaju se radovi kojima se mijenjaju konstruktivni elementi koji mogu biti od utjecaja na stabilnost građevine ili njenih dijelova, kojima se uvode nove instalacije i ugrađuje nova oprema u građevinu, mijenja namjena, tehnološki proces ili vanjski izgled građevine, mijenjaju uvjeti pod kojima je, na osnovu odobrenja za građenje izgrađena građevina. Zamjena instalacija i opreme, kada se izvodi prema uvjetima utvrđenim u odobrenju za građenje, ne smatra se rekonstrukcijom.

Rekonstrukcijom građevine, u smislu ovog Zakona podrazumjevaju se i radovi kojima se građevina čije je oštećenje nastalo kao posljedica starosti građevine, ili posljedica elementarnih nepogoda, prirodnih ili tehničkih katastrofa i ratnih djelovanja, prelazi 70 %, dovodi u stanje koje je imala prije oštećenja.

Konzervacijom građevine u smislu ovog Zakona podrazumjevaju se radovi kojima se oštećenja ili nedovršena građevina zaštićuje od daljnjeg propadanja, a do sticanja uvjeta za njenu sanaciju, rekonstrukciju ili dovršenje radova na nezavršenoj građevini.

Dograđnjom u smislu ovog Zakona podrazumjeva se svako proširenje postojećeg objekta kojim se zauzima zemljište ili prostor u odnosu na taj objekat i ako dograđeni dio čini građevinsku i funkcionalnu cjelinu sa objektom uz koji se dograđuje.

Nadziđivanjem, u smislu ovog Zakona podrazumjeva se izgradnja jedne ili više etaža, kao i preuređenje krovšta, odnosno potkrovlja na postojećim građevinama kojima se dobija novi stambeni ili poslovni prostor.

Promjenom namjene građevine u smislu ovog Zakona podrazumjeva se pretvaranje stambenog u poslovni prostor, odnosno poslovnog u stambeni, kao i promjene djelatnosti u poslovnom prostoru, ako takva promjena bitno mijenja uvjete korištenja te građevine, okolnih građevina i prostora, odvijanja prometa i uvjeta očuvanja okoliša.

Uklanjanje građevine u smislu ovog Zakona podrazumjeva rušenje i demontažu, odvoženje preostalog materijala, opreme i drugih elemenata građevine, koja zbog fizičke dotrajalosti ili većih oštećenja elementarnim nepogodama, prirodnim ili tehničkim katastrofama ili ratnim djelovanjima ne može dalje da služi svojoj namjeni i predstavlja opasnost po život i zdravlje ljudi, okolne objekte i promet, kao i uklanjanje građevine radi privođenja zemljišta konačnoj namjeni.

Članak 3.

Projektiranje, građenje i održavanje građevine obavlja se prema odredbama ovoga Zakona, posebnih zakona i propisa donesenih na temelju zakona, priznatih normi, kao i prema pravilima struke.

II. TEHNIČKA SVOJSTVA BITNA ZA GRAĐENJE

Pouzdanost

Članak 4.

Građevina mora biti projektirana na način da se postigne pouzdanost građevine u cjelini, kao i u dijelu i elementu.

Pouzdanost, u smislu ovog Zakona, je sposobnost građevine da izdrži sva predviđena djelovanja koja se javljaju pri normalnoj uporabi, te da sadrži sva bitna tehnička svojstva tijekom predviđenog vremena trajanja, a to su:

- mehanička otpornost i stabilnost,
- sigurnost u slučaju požara,
- zaštita od ugrožavanja zdravlja ljudi,
- zaštita korisnika od povrede,
- zaštita od buke i vibracije,
- uštede energije i toplinska zaštita,
- zaštita od štetnog djelovanja na okoliš.

Građenjem i korištenjem građevine ne smije se ugroziti pouzdanost drugih građevina, stabilnost tla na okolnom zemljištu, prometne površine, komunalne i druge instalacije.

Mehanička otpornost i stabilnost

Članak 5.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena na način da tijekom građenja i korištenja predvidiva djelovanja ne prouzroče:

- deformacije građevine nedopuštenog stupnja,
- rušenje građevine ili njenog dijela,
- oštećenja građevnog dijela ili opreme uslijed deformacije nosive konstrukcije, ili
- nesrazmjerno velika oštećenja u odnosu na uzrok zbog kojih su nastala,
- negativan utjecaj na susjedne objekte, komunalnu i drugu infrastrukturu i stabilnost okolnog zemljišta.

Sigurnost u slučaju požara

Članak 6.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena da se u slučaju požara:

- očuva nosivost konstrukcije tijekom određenog vremena utvrđenom posebnim propisima,
- spriječi širenje vatre i dima unutar građevine,
- spriječi širenje vatre na susjedne objekte,
- omogući da osobe mogu neozlijeđene napustiti građevinu, odnosno da se omogući njihovo spašavanje,
- omogući zaštita spasitelja.

Zaštita života i zdravlja

Članak 7.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da udovoljava uvjetima zaštita života i zdravlja građana, ne ugrožava radni i životni okoliš, sukladno normama utvrđenim posebnim propisom, a posebice uslijed:

- oslobađanja opasnih plinova, para i aerosola (zagađivanje zraka),
- opasnih zračenja,
- udara struje i groma,
- eksplozije,
- zagađivanja voda i tla,
- neodgovarajućeg rješenja postupanja s otpadom.

Zaštita od ozljeda

Članak 8.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da se tijekom njenog korištenja izbjegnu moguće ozljede korisnika građevine.

Zaštita od buke i vibracije

Članak 9.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena na način da razina buke u građevini i njenom okolišu ne prelazi posebnim propisom određene dopuštene vrijednosti za tu namjenu.

Ušteda energije i toplinska zaštita

Članak 10.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena sukladno tehničkim standardima za termičku obradu, odnosno toplinsku izolaciju.

Zaštita od štetnog djelovanja okoliša

Članak 11.

Građevina mora biti projektirana, izgrađena i održavana na način da se zaštiti od štetnog djelovanja okoliša, odnosno da se osigura željeni vijek trajanja.

Odstupanje od tehničkih svojstava građevine

Članak 12.

U slučaju rekonstrukcije građevine koja je spomenik kulture nulte i prve kategorije može se odstupiti od nekog od tehničkih svojstava iz ovog poglavlja.

Suglasnost za odstupanje iz stavka 1. ovog članka daje nadležno tijelo uprave za poslove graditeljstva, u suradnji s nadležnim tijelom uprave za poslove kulture.

Posebni propisi

Članak 13.

Radi postizanja tehničkih svojstava bitnih za građenje nadležno ministarstvo, odnosno ministar donosi tehničke propise i određuje obveznu primjenu priznatih standarda, ukoliko važećim tehničkim propisima i normama nisu regulirana određena tehnička svojstva bitna za određenu građevinu.

III. GRAĐEVINSKI PROIZVODI I OPREMA

Članak 14.

Građevinski proizvodi, materijali i oprema mogu se upotrebljavati, odnosno ugrađivati samo ako je njihova kvaliteta dokazana ispravom proizvođača ili certifikatom u sukladnosti posebnim propisima.

Novi proizvodi

Članak 15.

Građevinski proizvodi i oprema koji nisu provjereni u praksi, odnosno za koje nije donesen odgovarajući propis ili poznata norma, mogu se upotrebljavati, odnosno ugrađivati samo na temelju odobrenja nadležnog ministarstva, odnosno ministra.

Odobrenje iz stavka 1. ovog članka izdaje se na temelju potvrde ovlaštene institucije za certifikaciju da građevinski proizvod, odnosno oprema unutar granica svoje namjene udovoljava zahtjevima glede osiguranja tehničkih svojstava bitnih za građevine prema poglavlju II. ovoga Zakona.

IV.SUDIONICI U GRAĐENJU

Članak 16.

Sudionici u građenju i njihove odgovorne osobe su:

- investitor,
- projektant,
- ovlaštene revident,
- izvoditelj,
- stručni nadzor.

Odnosi između sudionika u građenju iz stavka 1. ovoga članka određuju se ugovorima.

Investitor

Članak 17.

Investitor, prema ovom Zakonu, je pravna ili fizička osoba u čije ime se gradi građevina.

Projektiranje, kontrolu projekta, građenje i nadzor nad građenjem investitor mora povjeriti pravnim osobama registriranim za obavljanje tih djelatnosti.

Investitor je dužan osigurati stalni nadzor nad građenjem (u daljnjem tekstu: stručni nadzor).

Osiguranje stručnog nadzora investitor može sporazumno prepustiti izvoditelju, ukoliko je izvoditelj registriran i za ovu djelatnost.

Investitor koji je registriran za građenje i koji gradi za račun nepoznatog kupca (stanovi i druge građevine za tržište), mora stručni nadzor povjeriti drugoj pravnoj osobi registriranoj za nadzor.

Kada je investitor fizička osoba koja gradi za svoje potrebe građevinu iz stavka 7. ovog članka, može i sam projektirati i provoditi stručni nadzor ako ispunjava uvjete propisane člankom 19. stavak 6. i člankom 20. stavak 4. ovoga Zakona.

Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, povremeni stručni nadzor provodi se nad građenjem konstruktivnih dijelova i instalacija, te u pogledu toplinske zaštite i zaštite od buke i vibracija samo za:

- stambenu zgradu korisne površine do 350m²,
- poslovnu zgradu korisne površine do 100m² i raspona konstrukcije do 6 m u kojoj se ne obavlja djelatnost štetna po ljude i okoliš.

Investitor nije dužan osigurati stručni nadzor za jednostavne građevine iz članka 34. stavak 2. ovoga Zakona.

Investitor je dužan nadležnom tijelu uprave za poslove graditeljstva najkasnije osam dana prije početka radova prijaviti početak građenja.

U slučaju prekida radova investitor je dužan poduzeti mjere osiguranja građevine i susjednih građevina i površina.

Ako se u tijeku građenja promjeni investitor, o nastaloj promjeni novi investitor mora obavjestiti nadležno tijelo uprave za poslove graditeljstva u roku od osam dana od dana nastale promjene.

Projektant

Članak 18.

Projektirati, prema ovom Zakonu, može samo pravna osoba registrirana za obavljanje poslova projektiranja.

Pravna osoba koja projektira imenuje jednog ili više projektanata koji su odgovorni za ispravnost i kvalitetu projekta ili dijela projekta.

Projektant je odgovoran za projekat ili dio projekta, za čiju je izradu imenovan, udovoljava zahtjevima iz poglavlja II. i III. ovoga Zakona, te da je izvedbeni projekat u skladu s glavnim projektom.

Ako u izradi glavnog projekta, izvedbenog projekta ili projekta ukljanjanja građevine sudjeluje više projektanata, pravna osoba kojoj je povjerena izrada projekta imenuje projektanta voditelja.

Projektant voditelj odgovoran je ukoliko se uslijed međusobne neusklađenosti dielova ili nepotpunosti projekta ne udovolji zahtjevima glede projektiranja iz poglavlja II. ovoga Zakona.

Ako u izradi projekta sudjeluje dvije ili više osoba investitor je dužan imenovati koordinatora projekta, odnosno odrediti osobu koja će imenovati tog koordinatora.

Na koordinatora projekta odgovarajuće se primjenjuju odredbe iz stavka 5. ovoga članka.

Projektant, projektant voditelj i koordinador projekta može biti samo diplomirani inženjer u struci, sa radnim iskustvom u projektovanju od najmanje pet godina i položenim stručnim ispitom.

Izvoditelj

Članak 19.

Graditi i izvoditi radove na građevini, prema ovom Zakonu, može pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: izvoditelj).

Ako u građenju sudjeluju dva ili više izvoditelja, investitor je dužan imenovati izvoditelja odgovornog za međusobno usklađivanje radova.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, investitor fizička osoba može sam graditi za svoje potrebe stambenu zgradu korisne površine 150 m², gospodarski objekat korisne površine do 150m² i pomoćni objekat površine do 50m².

Izvoditelj je dužan:

- graditi u skladu s građevnom dozvolom,
- radove izvoditi tako da tehnička svojstva građevine odgovaraju zahtjevima iz poglavlja II. ovoga Zakona,
- ugraditi materijale, opremu i proizvode u skladu s poglavljem III. ovoga Zakona,
- osigurati dokaze o kvaliteti radova i ugrađenih proizvoda i opreme prema odredbama ovoga Zakona i zahtjevima iz projekta.

Izvoditelj iz stavka 1. ovoga članka imenuje voditelja građenja, a u slučaju da izvodi samo pojedine radove imenuje voditelja tih radova. Voditelj građenja, odnosno voditelj radova odgovoran je za provedbu stavka 4. ovoga članka.

Voditelj građenja i voditelj pojedinih radova može biti diplomirani inženjer ili inženjer s tri godine radnog iskustva na poslovima građenja i položenim stručnim ispitom. Za

građevine i radove prema članku 17. stavak 7. ovoga Zakona, voditelj može biti i osoba sa odgovarajućom srednjom stručnom spremom i pet godina radnog iskustva na poslovima građenja i položenim stručnim ispitom.

Stručni nadzor

Članak 20.

Stručni nadzor nad građenjem u ime investitora, prema ovom Zakonu, može obavljati samo pravna osoba registrirana za obavljanje poslova nadzora.

Pravna osoba koja provodi stručni nadzor imenuje nadzornog inženjera. Akt o imenovanju nadzornog inženjera dužna je dostaviti nadležnom tijelu uprave za poslove graditeljstva.

Nadzorni inženjer može biti samo diplomirani inženjer odgovarajuće struke s tri godine radnog iskustva na poslovima projektiranja, građenja ili stručnog nadzora i položenim stručnim ispitom i inženjer odgovarajuće struke s pet godina radnog iskustva na poslovima projektiranja, građenja ili stručnog nadzora i položenim stručnim ispitom.

Za obavljanje nadzora nad građenjem građevina iz članka 17. stavak 7. i članka 19. stavak 3. ovoga Zakona može biti imenovana osoba odgovarajuće srednje stručne spreme s pet godina radnog iskustva na poslovima građenja ili stručnog nadzora i položenim stručnim ispitom.

U provođenju stručnog nadzora nadzorni inženjer dužan je:

- utvrditi usklađenost iskolčenja građevine s elaboratom o iskolčenju građevine i projektom,
- provjeriti i utvrditi da se gradi u skladu sa građevnom dozvolom, tehničkom dokumentacijom i ovim Zakonom,
- provjeriti i utvrditi da je kvalitet radova, ugrađenih proizvoda i opreme u skladu sa zahtjevima projekta, te da je kvaliteta dokazana propisanim ispitivanjima i dokumentima.

Ovlašteni revident

Članak 21.

1. Kontrolu projekta može obavljati samo ovlašteni diplomirani inženjer s najmanje deset godina radnog iskustva u struci, zaposlen kod pravne osobe registrirane za obavljanje poslova projektiranja.
2. Ovlaštenje za obavljanje kontrole projekta stručnjaku iz stavka 1. ovog članka (u daljnjem tekstu: "ovlašteni revident") daje ministar. Popis ovlaštenih revidenata objavljuje se u "Narodnim novinama Županije Posavske".
3. Kriterije za davanje ovlaštenja utvrdit će ministar posebnim propisom.
4. Ovlašteni revident ne može obaviti kontrolu projekta kojeg je u cjelosti ili djelimično izradila pravna osoba u kojoj je zaposlen.
5. Revident i pravna osoba kod koje je zaposlen odgovorni su da projekt ili dio projekta za koji je obavljena kontrola udovoljava zahtjevima iz ovoga Zakona.

Stručni ispit

Članak 22.

Stručnim ispitom provjerava se poznavanje propisa iz područja graditeljstva.

1. Program, uvjete i način polaganja stručnog ispita utvrdit će ministar posebnim propisom.
2. Troškove stručnih ispita snosi pravna osoba koja je uputila kandidata na polaganje stručnog ispita ili kandidat sam.

V. GLAVNI I IZVEDBENI PROJEKAT

Glavni projekat

Članak 23.

Glavni projekat, u smislu ovog Zakona, je skup međusobno usklađenih projekata, kojima se daje tehničko rješenje građevine.

Glavni projekat, ovisno o tehničkoj strukturi građevine, može sadržavati više vrsta projekata:

- arhitektonski projekat,
- građevni projekat,
- projekti instalacija, projekt ugrađene opreme i
- druge vrste projekta.

Projekti iz stavka 2. ovoga članka, ovisno o vrsti građevine sadrže:

1. nacрте,
2. tehnički opis, tehničke uvjete građenja i troškovnik,
3. podatke o geotehničkim i drugim istražnim radovima koji su poslužili kao podloga za izradu projekta,
4. proračun statike, hidraulike, energetike, fizikalnih svojstava i dr. kojima se dokazuje da je građevina projektirana prema odredbama poglavlja II. ovoga Zakona.
5. program kontrole i osiguranja kvalitete,
6. tehničko rješenje sanacije okoliša gradilišta,
7. elaborat zbrinjavanja otpada, ako se radi o otpadu za koji su posebnim zakonom propisane mjere odlaganja,
8. izvadak iz katastarskog plana s ucrtanim susjednim građevinama, a za građevine koje se grade na većem području situacija građevine može se prikazati na osnovnoj karti, odnosno na geodetskoj podlozi odgovarajućeg mjerila (izvadak iz lokacijske dozvole),

Za gotove konstrukcije i opremu koja posjeduje certifikat sukladnosti ili za koje je na drugi propisan način dokazano da su proizvedeni prema odredbama poglavlja II. i III. ovoga Zakona, u projektu nije potrebno to ponovno dokazivati.

Ako je glavni projekat izrađen na stranom jeziku mora sadržavati i prijevod na jednom od službenih jezika u Županiji Posavskoj.

Za određene specifične građevine nadležno ministarstvo odnosno ministar može propisati i dodatne obvezatne projekte.

Glavni projekat koji se prilaže zahtjevu za građevnu dozvolu mora sadržati izvod iz sudskog registra o registriranju pravne osobe koja je izradila projekat i akte o imenovanju projektanta i projektanta voditelja.

Izvedbeni projekat

Članak 24.

Izvedbeni projekat mora biti izrađen u skladu s glavnim projektom i sadržavati crteže detalja i tekstualne opise istih, čime se objekat potpuno definira za izvedbu.

Označavanje projekta

Članak 25.

Projekti, odnosno njihovi dijelovi (tehnički opis, proračuni) i svaki list nacрта i dr. moraju imati naznačenu tvrtku koja ih je izradila, naziv građevine, ime i naziv investitora,

oznaku ili broj projekta, odnosno njihovog dijela, datum izrade, te ime i potpis projektanta i projektanta voditelja.

Projekti i njihovi dijelovi moraju biti uvezani na način da se onemogući zamjena sastavnih dijelova.

Kontrola projekta

Članak 26.

Kontrola glavnog projekta, ovisno o vrsti građevine, mora se obaviti glede:

1. mehaničke otpornosti i stabilnosti,
2. zaštite od buke i vibracija,
3. uštede energije i toplinske zaštite,
4. utjecaja štetnog djelovanja okoliša.

Kontrolu glavnog projekta investitor može povjeriti samo ovlaštenom revidentu iz članka 21. ovoga Zakona.

Ovlašteni revident koji je obavio kontrolu projekta dužan je o tome sastaviti pisano izvješće i ovjeriti dijelove projekta prema propisu iz stavka 7. ovoga članka.

U izvješću o obavljenoj kontroli ovlašteni revident može zahtijevati od investitora da:

- prije početka izvođenja određenih radova, obavi kontrolu dijela izvedbenog projekta koji se odnose na te radove,
- obavi pregled izvedenih radova u određenoj fazi građenja.

O obavljenoj kontroli, odnosno pregledu prema stavku 3. ovoga članka ovlašteni revident dužan je sastaviti pismeno izvješće.

Ako je glavni projekat izrađen u inozemstvu, ovlašteni revident mora obaviti kontrolu kojom se utvrđuje da je izrađen u skladu sa ovim Zakonom i priznatim normama.

Sadržaj i način obavljanja kontrole projekta, način ovjere projekta, način nadoknade (pristojbe i troškovi) za obavljenju kontrolu, te za koje građevine odnosno radove je obavezna kontrola projekata propisat će nadležno ministarstvo, odnosno ministar posebnim propisom.

Čuvanje projekta

Članak 27.

Glavni projekat koji je sastavni dio građevne dozvole zajedno s dozvolom trajno čuva nadležno tijelo uprave za poslove graditeljstva koje je izdalo građevnu dozvolu.

Glavni i izvedbeni projekat građevine sa svim nacrtima izmjenama i dopunama dužan je čuvati investitor, odnosno pravni sljednik građevine za sve vrijeme dok građevina postoji.

VI. GRAĐEVNA DOZVOLA

Članak 28.

Građenju nove i rekonstrukciji postojeće građevine može se pristupiti samo na temelju građevne dozvole.

Građenje bez građevne dozvole

Članak 29.

Građevna dozvola nije potrebna za:

- radove na postojećoj građevini koji se prema ovom Zakonu ne smatraju rekonstrukcijom,

- kabelske i zračne priključke na niskonaponsku i PT mrežu, kao i za vodove kojima se postojeća građevina priključuje na postojeće instalacije (vodovod, kanalizacija, plinovod, parovod, itd.),
- građenje grobnice,
- ograđivanje parcele, osim s ulične strane,
- uređenje okućnica za građevinu iz članka 17. stavak 7. alineja 1,
- postavljanje reklamnih panoa,
- pomoćne objekte na stadionima, sportskim terenima, sabiralištima (deponijama za poljoprivredne proizvode, šumske i druge plodove).

Posebni slučajevi građenja

Članak 30.

U slučaju neposredne opasnosti od velikih prirodnih nepogoda ili ratnih i drugih razaranja, tijekom tih događaja ili neposredno nakon njihovog prestanka, bez građevne dozvole mogu se graditi one građevine koje služe sprečavanju djelovanja tih događaja, odnosno uklanjanju štetnih posljedica.

Građevina iz stavka 1. ovoga članka mora se ukloniti kad prestane potreba njezinog korištenja. Ako je potrebno da ta građevina ostane kao stalna, za nju se mora naknadno ishoditi građevna dozvola.

U slučaju oštećenja građevine zbog djelovanja iz stavka 1. ovoga članka, neovisno o stupnju oštećenja, građevina se može vratiti u prvobitno stanje bez nove građevne dozvole, u skladu s građevnom dozvolom na temelju koje je izgrađena. Nadležno tijelo uprave za poslove graditeljstva dužno je u tu svrhu organizirati pomoć i kontrolu radova.

Investitor je dužan o potrebi i namjeri saniranja oštećenog objekta, u skladu s ranije izdanom građevnom dozvolom, izvjestiti nadležno tijelo uprave za graditeljstvo koje je izdalo građevnu dozvolu.

Tijela nadležna za izdavanje građevne dozvole

Članak 31.

Građevnu dozvolu izdaje općinsko nadležno tijelo uprave za poslove graditeljstva na čijem se području građevina gradi ako ovim Zakonom, zakonom Federacije BiH ili drugim posebnim zakonom nije određeno neko drugo tijelo.

Članak 32.

Iznimno od odredbe članka 31. za građevine i zahvate za koje urbanističku suglasnost izdaje nadležno županijsko ministarstvo (u daljnjem tekstu : Ministarstvo) građevnu dozvolu izdaje Ministarstvo, a za građevine i zahvate za koje urbanističku suglasnost izdaje nadležno federalno ministarstvo građevnu dozvolu izdaje to ministarstvo uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnog općinskog tijela.

Zahtjevi za izdavanje građevne dozvole iz stavka 1. ovog članka dostavljaju se nadležnom ministarstvu putem službe općine nadležne za građenje.

Zahtjev za građevnu dozvolu

Članak 33.

Zahtjev za izdavanje građevne dozvole podnosi investitor općinskom nadležnom tijelu uprave za poslove graditeljstva.

Zahtjevu za izdavanje građevne dozvole prilaže se:

1. urbanistička suglasnost,
2. dokaz o pravu vlasništva zemljišta, odnosno građevine,
3. tri primjerka glavnog projekta,
4. pisano izvješće o obavljenoj kontroli glavnog projekta prema članku 26. ovoga Zakona,
5. suglasnost, potvrde ili mišljenje nadležnih tijela ili poduzeća na glavni projekat, kada je to određeno posebnim zakonom,
6. drugi prilozi određeni posebnim zakonom.

Zahtjevu za izdavanje građevne dozvole za građevinu ili njezin dio kada se gradi do određenog stupnja dovršenosti nije potrebno priložiti projekte uređenja unutar prostora pojedinih stambenih ili poslovnih jedinica (pregradni zidovi, podovi, obrada zidova itd).

Za privođenje konačnoj namjeni poslovnog prostora građevine ili njezinog dijela iz stavka 1. ovoga članka potrebno je ishoditi posebnu građevnu dozvolu.

Zahtjev za građevnu dozvolu za jednostavnu gradnju

Članak 34.

Zahtjevu za izdavanje građevne dozvole za jednostavnu građevinu, prilaže se:

1. dokaz o pravu vlasništva zemljišta, odnosno građevine,
2. urbanističku suglasnost, ako ju je potrebno ishoditi,
3. crtež građevine s naznačenim mjerama,
4. izvadak iz katastarskog plana s ucrtanom situacijom građevine i ucrtanim susjednim građevinama,
5. opis radova,
6. odgovarajući akti prema članku 37. stavak 3. ovoga Zakona.

Jednostavna građevina prema ovom Zakonu je:

- gospodarski objekat površine do 20m² i visine sljemena do 4,0m,
- pomoćni objekat površine do 30m² (garaža, spremište, drvarnica, ograda i sl.) koji se gradi na zemljištu koje služi za redovnu uporabu postojeće stambene ili poslovne zgrade za koju je izdana građevna dozvola,
- montažni objekti do 12m² (kiosci i sl.),
- objekte protugradne obrane, objekte za sigurnost plovidbe (objekti signalizacije) i objekti koji služe snabdjevanju i održavanju objekata sigurnosti (pristanište prilazni put, kućica za agregat, spremište čamaca i dr.),
- vrtni paviljon, dječije igralište,
- ceste koje služe za eksploataciju prirodnih bogatstava,
- nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom cestovnom i drugom prometu,
- ograde parcela s ulične odnosno cestovne strane.

Dokaz vlasništva

Članak 35.

Dokazom vlasništva zemljišta, odnosno građevine smatra se jedan od dokumenata:

- izvadak iz zemljišne knjige,
- pravomoćna sudska presuda,
- odluka nadležnog tijela uprave o dodjeli zemljišta investitoru na korištenje i
- ugovor temeljem kojega je investitor stekao pravo građenja.

Usklađivanje glavnog projekta s posebnim zakonima

Članak 36.

Nadležno tijelo uprave za poslove graditeljstva dužno je na zahtjev investitora ili projektanta, priopćiti od kojih tijela i poduzeća je potrebno prema odredbama posebnih zakona pribaviti:

- uvjete u skladu s kojima mora biti izrađen glavni projekat, odnosno crtež građevine,
- odgovarajuće isprave (suglasnost, potvrda, mišljenje i sl.) o usklađenosti glavnog projekta, odnosno crteža građevine s odredbama posebnih zakona, odnosno s pribavljenim uvjetima iz stavka 1. ovoga članka prije podnošenja zahtjeva za građevnu dozvolu.

Postupak izdavanja građevne dozvole

Članak 37.

Ako su ispunjeni uvjeti propisani zakonom, nadležno tijelo uprave za poslove graditeljstva dužno je izdati građevnu dozvolu u roku od 30 dana od dana primitka urednog zahtjeva.

Građevnom dozvolom utvrđuje se da je glavni projekat odnosno crtež građevine s opisom radova izrađen u skladu s utvrđenim i propisanim uvjetima koje mora ispunjavati građevina na određenoj lokaciji.

Glavni projekat, odnosno crtež građevine s opisom radova sastavni je dio građevne dozvole, što na projektu, odnosno crtežu građevine mora biti naznačeno i ovjereno potpisom djelatnika i pečatom nadležnog tijela uprave za poslove graditeljstva koje je tu dozvolu izdao.

Kad tijelo uprave za poslove graditeljstva utvrdi da nisu ispunjeni propisani uvjeti za izdavanje građevne dozvole, pismeno će odrediti investitoru rok za ispunjavanje tih uvjeta.

Ukoliko investitor u određenom roku ne ispuni sve uvjete, nadležno tijelo uprave za poslove graditeljstva odbit će rješenjem zahtjev za izdavanje građevne dozvole.

Izdavanje građevne dozvole po dijelovima građevine

Članak 38.

Građevna dozvola izdaje se za građenje cijele građevine.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, na zahtjev investitora građevna dozvola može se izdati i po dijelovima građevine.

Prije podnošenja zahtjeva za izdavanje građevne dozvole prema odredbi stavka 2. ovoga članka, investitor je dužan ishoditi načelnu dozvolu za cijelu građevinu.

Načelna dozvola

Članak 39.

Načelnom dozvolom po zahtjevu investitora određuju se dijelovi građevine za koje će se izdati građevne dozvole.

Na osnovu načelne dozvole može se početi s pripremnim radovima ali se ne može početi s izvođenjem radova na građevini.

Zahtjevu za izdavanje načelne dozvole prilažu se:

1. tri primjerka izvodka iz idejnog projekta,
2. načelne suglasnosti nadležnih tijela ili poduzeća kada to ovisno o vrsti građevine odredi nadležno tijelo uprave za poslove graditeljstva,

3. popis dijelova građevine za koje će se izdavati građevne dozvole i redosljed podnošenja zahtjeva.

Izvadak iz idejnog projekta iz stavka 3. točke 1. ovoga članka sadrži:

- nacрте osnovnih tehničkih rješenja građevine s objektima infrastrukture,
- urbanističku suglasnost,
- situaciju građevine ucrtanu u geodetsku podlogu odgovarajućeg mjerila,
- shemu tehnološkog procesa s naznakom opreme i njezinim svojstvima,
- način napajanja građevine energijom i potrebna količina energije.

Izvadak iz idejnog projekta sastavni je dio načelne dozvole što na njemu mora biti naznačeno i ovjereno potpisom djelatnika i pečatom nadležnog tijela uprave za poslove graditeljstva.

Na postupak izdavanja načelne dozvole odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje se odnose na postupak izdavanja građevne dozvole.

Građevna dozvola za pripremne radove

Članak 40.

Pripremni radovi za potrebe gradilišta izvode se na temelju građevne ili načelne dozvole za građevinu.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, građevna dozvola potrebna je za privremene građevine i pripremne radove koji mogu biti opasni po život i zdravlje ljudi, promet, okoliš i to za:

- asfaltnu bazu, separaciju agregata, tvornicu betona i sl. koja će se koristiti za građenje više građevina kroz duže vremensko razdoblje,
- dalekovod i transformatorsku stanicu koju je potrebno graditi radi napajanja gradilišta električnom energijom,
- složenije radove koji mogu utjecati na život i zdravlje ljudi ili na stabilnost građevine.

Građevnom dozvolom iz stavka 2. ovoga članka mora se odrediti rok u kome se privremena građevina mora ukloniti.

Građevna dozvola za privremene objekte

Članak 41.

Za postavljanje građevine za potrebe sajмова i javni manifestacija, odnosno za privremeno postavljanje montažnih objekata na određenoj lokaciji izdaje se građevna dozvola za privremene građevine.

Građevnom dozvolom iz stavka 1. ovoga članka mora se odrediti rok u kome se privremena građevina mora ukloniti.

Izmjene i dopune građevne dozvole

Članak 42.

Investitor je dužan ishoditi izmjenu ili dopunu građevne dozvole ukoliko tijekom građenja namjerava na građevini izvršiti izmjene ili dopune kojima se može utjecati na bilo koje tehničko svojstvo građevine, koje ta građevina mora postići (poglavlje II. ovoga Zakona) ili te izmjene nisu u skladu sa uvjetima iz članka 26. stavka 1. točka 1. ovoga Zakona.

Ako se u tijeku građenja promjeni investitor, novi investitor dužan je od nadležnog tijela uprave za poslove graditeljstva zatražiti izmjenu građevne dozvole u svezi s promjenom imena investitora u roku od 30 dana.

Prestanak važenja građevne dozvole

Članak 43.

Građevna dozvola prestaje važiti ako se s radovima na građevini za koju je građevna dozvola izdana ne započne u roku od 2 godine dana od dana pravomoćnosti građevne dozvole.

Važenje građevne dozvole može se, po zahtjevu investitora, produžiti za još dvije godine ako se nisu promijenili uvjeti iz članka 26. stavka 1. točka 1. ovog Zakona ili ako se nisu promijenili tehnička svojstva prema poglavlja II. ovoga Zakona, u skladu s kojima je izdana građevna dozvola.

VII. GRADILIŠTE

Uređenje gradilišta

Članak 44.

Gradilište mora biti ograđeno radi sprečavanja nekontroliranog pristupa ljudi na gradilištu.

Na gradilištu koje se proteže na velikim prostranstvima (ceste, plinovodi, vodovodi, dalekovodi i sl.) dijelovi gradilišta koji se ne mogu ograditi moraju biti zaštićeni određenim prometnim znakovima ili označeni na drugi način.

Uz javno-prometne površine zabranjeno je ograđivati gradilište bodljikavom žicom ili na drugi način koji bi mogao ugrožavati prolaznike. Na određenim gradskim područjima može se odrediti poseban vanjski izgled ograde.

Pripremni radovi za građenje mogu se izvoditi na zemljištu koje nije vlasništvo investitora samo ako je investitor prethodno ishodio suglasnost vlasnika tog zemljišta. Investitor ili izvoditelj dužni su, za privremeno zauzimanje susjednog, odnosno obližnjeg zemljišta za potrebe gradilišta postupati po odredbama posebnih zakona.

Za privremeno zauzimanje javno-prometnih površina za potrebe gradilišta investitor ili izvoditelj dužan je ishoditi odobrenje nadležne općinske službe uprave, odnosno poduzeća određenog posebnim zakonom.

Izgrađene privremene građevine i postavljena oprema gradilišta moraju biti stabilni i odgovarati propisanim uvjetima zaštite od požara i eksplozije, zaštite na radu i svim drugim mjerama zaštite radi sprečavanja ugrožavanja života i zdravlja ljudi.

Sve privremene građevine izgrađene u okviru pripremnih radova, oprema gradilišta, neutrošeni građevni i drugi materijal, otpad i sl. moraju biti uklonjeni, a zemljište na području gradilišta, kao i na prilazu gradilištu, dovedeno u stanje prije izdavanja uporabne dozvole.

Dokumentacija na gradilištu

Članak 45.

Izvoditelj na gradilištu mora imati:

1. rješenje o upisu u registar djelatnosti,
2. akt o postavljanju voditelja građenja, odnosno voditelja pojedinih radova,
3. građevnu dozvolu,
4. projekte na osnovu kojih je izdana građevna dozvola,
5. izvedbene projekte sa svim izmjenama i dopunama,
6. građevni dnevnik,

7. dokumentaciju o ispitivanju ugrađenog materijala, proizvoda i opreme prema programu ispitivanja iz projekta,
8. elaborat o iskolčenju građevine izrađen od fizičke ili pravne osobe, registrirane za obavljanje te djelatnosti po posebnom propisu,
9. projekat organiziranja izvođenja radova.

U slučaju da je investitor fizička osoba, koja gradi za svoje potrebe građevinu iz članka 19. stavak 3. ovog Zakona, izvoditelj na gradilištu ne mora imati dokumentaciju iz stavak 1. točke 1., 2., 6. i 7. ovoga članka

Uvjete, način i obrazac vođenja građevnog dnevnika na gradilištu propisat će nadležno tijelo uprave za poslove graditeljstva posebnim propisom.

VIII. UPORABNA DOZVOLA

Članak 46.

Izgrađena građevina smije se početi koristiti, odnosno staviti u pogon, nakon što nadležno tijelo uprave za poslove graditeljstva izda dozvolu za njenu uporabu (u daljnjem tekstu: uporabna dozvola).

Uporabna dozvola za izgrađenu građevinu izdaje se nakon izvršenog tehničkog pregleda.

Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole

Članak 47.

Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole investitor podnosi nadležnom tijelu uprave za poslove graditeljstva koje je izdalo dozvolu za građenje građevine.

Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati:

- broj i datum građevne dozvole, naziv i vrstu građevine, mjesto građenja i podatke o sudionicima u građenju.

Tehnički pregled

Članak 48.

Nadležno tijelo uprave za poslove graditeljstva dužno je u roku od 30 dana od dana primitka urednog zahtjeva obaviti tehnički pregled građevine.

O mjestu, danu, satu obavljanja tehničkog pregleda nadležnom tijelu uprave za poslove graditeljstva dužno je obavjestiti investitora. Investitor je dužan osigurati prisustvo sudionika u građenju tehničkom pregledu.

Tehnički pregled obavlja komisija koju osniva nadležno tijelo uprave za poslove graditeljstva iz članka 46. stavak 1. ovoga Zakona.

Nadležno tijelo uprave za poslove graditeljstva imenuje predsjednika komisije i određuje tijela i poduzeća koja upućuju svog predstavnika kao člana komisije.

Članovi komisije su stručni djelatnici nadležnog tijela uprave za poslove graditeljstva i predstavnici onih tijela i poduzeća koji su izdali odgovarajuće isprave prema članku 36. ovoga Zakona.

Tehničkim pregledom utvrđuje se da li je građevina izgrađena u skladu sa građevnom dozvolom.

Za građevine iz članka 34. stavak 2. ovoga Zakona, tehnički pregled obavlja samo stručni djelatnik tijela graditeljstva.

O izvršenom tehničkom pregledu, sastavlja se zapisnik u koji se unosi i mišljenje članova komisije o tome da li izgrađena građevina može koristiti, ili se moraju prethodno ukloniti utvrđeni nedostaci, ili se može izdati uporabna dozvola.

Predsjednik komisije za tehnički pregled, odnosno stručni djelatnik koji je obavio tehnički pregled, dužan je nakon obavljenog tehničkog pregleda zapisnik iz stavka 8. ovoga članka dostaviti nadležnom tijelu uprave za poslove graditeljstva.

Dužnost investitora u postupku

Članak 49.

Investitor je dužan, najkasnije na dan tehničkog pregleda, osim za građevine iz članka 34. stavak 2. ovoga Zakona, komisiji za tehnički pregled dati na uvid:

- dokumentaciju iz članka 45. ovoga Zakona,
- situacijski nacrt građevine, kao dio geodetskog elaborata izrađenog od fizičke ili pravne osobe registrirane za obavljanje te djelatnosti po posebnom propisu, te ovjerenog od nadležnog tijela uprave za katastar i geodetske poslove,
- dokaz o postignutoj kvaliteti radova i materijala,
- izvješća ovlaštenih revidenata o obavljenoj kontroli prema članku 26. stavku 5. ovoga Zakona,
- završno izvješće nadzornog inženjera o izvedbi građevine.

U slučaju kada je investitor fizička osoba, koji je izgradio za svoje potrebe građevinu iz članka 19. stavak 3. ovoga Zakona komisiji za tehnički pregled ne prilaže se dokumentacija iz članka 45. stavak 1. točke 1., 2., 6. i 7. ovoga Zakona, ali se prilaže rješenje o imenovanju nadzornog inženjera.

Postupak izdavanja uporabne dozvole

Članak 50.

Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole odbit će se:

- ako je građevina izgrađena bez građevne dozvole,
- ako su tijekom građenja izvršene izmjene i dopune na građevini za koje nije ishoda izmjena ili dopuna građevne dozvole,
- ako se u ostavljenom roku nisu otklonili nedostaci koji bitno utječu na pouzdanost i sigurnost građevine.

Ako su tehničkim pregledom utvrđeni nedostaci koje je potrebno otkloniti, a ti nedostaci ne utječu na tehnička svojstva bitna za građevinu prema poglavlju II. ovoga Zakona, može se izdati uporabna dozvola i odrediti rok u kojem se moraju uočeni nedostaci otkloniti.

Ako postoji potreba ispitivanja tehničkih svojstava građevine putem probnog rada, investitor je obavezan početak probnog rada prijaviti nadležnim tijelima koja su izdala isprave iz članka 36. ovoga Zakona.

Uporabna dozvola za dio građevine

Članak 51.

Uporabna dozvola može se na zahtjev investitora izdati i za dio građevine prije dovršetka cijele građevine:

- kad je to potrebno radi nastavka i dovršenja građenja (npr. korištenje mosta za pristup gradilištu, trafostanica i dalekovoda za snabdjevanje električnom energijom i dr.),
- kada se određeni dio građevine može privesti svojoj namjeni prije dovršenja cijele građevine.

Troškovi postupka

Članak 52.

Ako se tehnički pregled obavlja izvan mjesta u kojem se nalazi sjedište nadležnog tijela uprave za poslove graditeljstva, investitor je dužan naknaditi tom tijelu putne troškove i dnevnice članova komisije.

Ako je za člana komisije imenovan predstavnik stručnog tijela ili poduzeća koje nije izdalo ispravu o usklađenosti projekta s utvrđenim uvjetima, investitor je dužan nadležnom tijelu uprave za poslove graditeljstva nadoknaditi troškove prema posebnom propisu koji se odnose na vještake.

Članak 53.

Građevina za koju nije izdana uporabna dozvola ne može se upisati u zemljišne knjige.

IX. KORIŠTENJE I ODRŽAVANJE GRAĐEVINE

Članak 54.

Građevina se može koristiti samo na način sukladan njenoj namjeni.

Vlasnik građevine dužan je održavati građevinu na način da se u predviđenom vremenu trajanja očuvaju tehnička svojstva bitna za građevinu iz poglavlja II. ovoga Zakona. Za građevinu, konstrukciju ili opremu čija pouzdanost ovisi o redovnom održavanju, tehničke propise kojima se propisuje način održavanja donosi nadležno tijelo uprave za poslove graditeljstva.

X. UKLANJANJE GRAĐEVINE

Članak 55.

Vlasnik građevine smije ukloniti građevinu samo kada nadležno tijelo uprave izda dozvolu za uklanjanje.

Zahtjevu za uklanjanje građevine prilaže se:

- dokaz o pravu vlasništva građevine,
- projekt uklanjanja građevine,
- suglasnost nadležnih tijela ako se tim uklanjanjem može ugroziti javni interes (npr. zaštita spomenika kulture, zaštita komunalnih i drugih instalacija i dr.).

Projekt uklanjanja građevine sadrži:

- nacрте,
- tehnički opis uklanjanja građevine i zbrinjavanje otpada i
- proračune stabilnosti konstrukcije ili njenih dijelova tijekom uklanjanja, odnosno demontaže.

Projekat uklanjanja građevine iz članka 17. stavak 7. i članka 34. stavak 2. ovoga Zakona sadrži samo tehnički opis uklanjanja građevine.

XI NADZOR

Nadležnosti

Članak 56.

Nadzor nad provođenjem ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja Ministarstvo i općinske službe nadležne za poslove graditeljstva u okviru svojih nadležnosti.

Članak 57.

Poslove inspekcijskog nadzora kontrole sudionika u građenju i održavanju građevine, te kvalitete građevnih proizvoda u proizvodnji glede primjene ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona i propisa iz oblasti normizacije, ukoliko posebnim zakonom nije drukčije određeno, provode općinske službe putem općinskog građevnog inspektora u slučajevima kada nadležna služba općine izdaje građevnu dozvolu, a Ministarstvo putem Županijskog građevnog inspektora u slučajevima kada Ministarstvo izdaje građevnu dozvolu.

Građevni inspektor svoj identitet dokazuje službenom iskaznicom.

Za županijskog građevnog inspektora u Ministarstvu može se imenovati diplomirani inženjer graditeljstva ili arhitekture sa najmanje 3 godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom za obavljanje određenih poslova u graditeljstvu ili inženjeri istih struka sa najmanje 5 godina radnog iskustva i položenim stručnim ispitom za obavljanje određenih poslova u graditeljstvu.

Za općinskog građevnog inspektora može se imenovati diplomirani inženjer graditeljstva ili arhitekture sa najmanje 2 godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom za obavljanje određenih poslova u graditeljstvu ili inženjeri istih struka sa najmanje 3 godine radnog iskustva i sa položenim stručnim ispitom za obavljanje određenih poslova u graditeljstvu.

Članak 58.

U provođenju nadzora građevni inspektor ima pravo i dužnost sudionicima u građenju rješenjem narediti otklanjanje nepravilnosti, obustavu građenja i uklanjanje građevine.

Otklanjanje nepravilnosti

Članak 59.

U provođenju nadzora građevni inspektor ima pravo i dužnost sudionicima u građenju rješenjem narediti da u primjerenom roku otklone nepravilnosti koje utvrdi.

U provođenju nadzora građevni inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti vlasniku postojeće građevine da otkloni nedostatke na građevini koji su nastali ili su uočeni tijekom njezinog korištenja, ako utvrde da ti nedostaci mogu ugroziti stabilnost građevine, živote i zdravlje ljudi.

Obustava građenja

Članak 60.

Građevni inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti da se obustavi daljnje građenje, odnosno izvođenje pojedinih radova:

- ako se građevina gradi, odnosno rekonstruira protivno građevnoj dozvoli, te odredi primjereni rok za usklađivanje izvedenog stanja s odobrenim projektom ili crtežom građevine, odnosno ishoda izmjene ili dopune građevne dozvole,
- ako je donesen zaključak kojim se dozvoljava postupak obnove građevne dozvole,
- ako se građevina gradi, odnosno rekonstruira, a da u roku određenim rješenjem iz članka 58. ovoga Zakona nisu otklonjeni uočeni nedostaci,
- ako utvrdi nedostatke i nepravilnosti u projektu ili izvođenju radova koji mogu ugroziti tehnička svojstva bitna za građevinu propisana poglavljem II ovoga Zakona, te odredi primjereni rok za otklanjanje tih nedostataka,
- ako utvrdi da se radovi izvode na način da se ugrožava pouzdanost susjednih građevina, stabilnost tla na okolnom zemljištu, prometne površine, komunalne i druge instalacije i dr., te narediti hitne mjere zaštite, ako je to potrebno.

U slučaju iz stavka 1. alineja 2. i 5. ovoga članka građevni inspektor narediti će na licu mjesta i zatvaranje gradilišta posebnom oznakom.

Način zatvaranja i označavanja zatvorenog gradilišta, odnosno građevine propisat će Ministarstvo posebnim propisom.

Uklanjanje građevine

Članak 61.

Građevni inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti da se građevina ili njezin dio ukloni, odnosno uspostavi prijašnje stanje:

- ako se gradi ili je izgrađena bez građevne dozvole,
- ako se gradi protivno građevnoj dozvoli, a u određenom roku se nije uskladilo izvadeno stanje s odobrenim projektom ili crtežom građevine, odnosno nije ishoda izmjena ili dopuna građevne dozvole (članak 37. stavak 4.),
- ako se tijekom građenja utvrde neotklonjivi nedostaci zbog kojih je ugrožena stabilnost građevine ili stabilnost okolnih građevina ili su na drugi način ugroženi životi ljudi i okoliš. Građevni inspektor narediti će, kada je to potrebno, i hitne mjere osiguranja do izvršenja naloga,
- narediti vlasniku građevine da ukloni građevinu ili njezin dio ako utvrdi da se usljed dotrajalosti ili većih oštećenja neposredno ugrožava stabilnost građevine ili njezinog dijela, te ona predstavlja opasnost za susjedne građevine i život ljudi, a ta se opasnost ne može na drugi način otkloniti. Građevni inspektor ujedno naređuje i hitne mjere osiguranja do izvršenja naloga (npr. podupiranje konstrukcije, sklanjanje ljudi i sl.),
- ako se u skladu s člankom 44. stavak 8. ovoga Zakona ne uklone privremene građevine izgrađene na gradilištu u okviru pripremnih radova (baraka, nadstrešnica, instalacije, skladište, zajednička nastamba i druge građevine i uređaji).

U slučaju iz stavka 1. alineja 1. i 2. ovoga članka građevni inspektor će prije donošenja rješenja narediti na licu mjesta zatvaranje gradilišta posebnom oznakom.

Ako se građevina iz stavka 1. alineja 4. ovoga članka nalazi u zaštićenom području, rješenje o uklanjanju ne može se izvršiti bez suglasnosti nadležnog tijela uprave za poslove zaštite spomenika kulture. Postupak davanja suglasnosti nadležnog tijela uprave za poslove zaštite spomenika kulture je hitan.

Ako u slučaju iz stavka 1. ovoga članka investitor ne postupi po rješenju građevnog inspektora o uklanjanju građevine ili njezinog dijela rješenje će se izvršiti putem druge osobe na trošak izvršenika.

Način izvršenja rješenja određuje građevni inspektor.

Inspeksijsko rješenje

Članak 62.

Inspektor, izuzetno, može zapisnikom narediti izvršenje mjera iz članka 60. stavak 1. alineja 2. i 5. i članka 61. stavak 1. alineja 3. i 4. ovoga Zakona, radi otklanjanja neposredne opasnosti po život i zdravlja ljudi i po imovinu.

Izvršenje naređenih mjera počinje teći uručenjem zapisnika.

Inspektor je dužan izdati pismeno rješenje o naređenim mjerama iz stavka 1. ovoga članka u roku od tri dana od dana kada je naređeno izvršenje mjera.

Na rješenje iz stavka 3. ovoga članka ovlaštena osoba kod koje je izvršen inspeksijski nadzor ima pravo izjaviti žalbu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Žalba iz stavka 4. ovoga članka izjavljuje se Ministarstvu.

Na rješenje donijeto po žalbi može se pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

Članak 63.

Inspektor je dužan da zatraži od nadležnog tijela da ogłosi ništavim rješenje o građevnoj dozvoli, ako utvrdi da je izdata protivno odredbi članka 37. ovoga Zakona.

Rješenje o oglašavanju ništavim rješenja o građevnoj dozvoli može se donijeti u roku od pet godina od dana kada je doneseno rješenje postalo konačno u upravnom postupku.

XII KAZNENE ODREDBE

Članak 64.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu investitora ako:

1. projektiranje, građenje ili provođenje stručnog nadzora povjeri osobi koja nije registrirana za obavljanje tih djelatnosti (članak 17. stavak 2.);
2. ne osigura stručni nadzor nad građenjem (članak 17. stavak 3.);
3. ne prijavi početak građenja u propisanom roku (članak 17. stavak 8.);
4. u slučaju prekida radova ne osigura građevinu koju gradi i okoliš (članak 17. stavak 9.);
5. ne prijavi promjenu investitora u propisanom roku (članak 17. stavak 10.);
6. pristupui građenju bez građevne dozvole (članak 28.);
7. kontrolu projekta povjeri osobi koja nije ovlašteni revident (članak 26. stavak 2.);
8. gradi protivno građevnoj dozvoli, a nije ishodio izmjenu ili dopunu građevne dozvole (članak 42.);
9. za potrebe gradilišta zauzme susjedno, odnosno obližnje zemljište bez valjanog pravnog osnova (članak 44. stavak 5.);
10. zauzme za potrebe gradilišta javno-prometnu površinu bez odobrenja nadležnog organa (članak 44. stavak 6.);
11. po završetku građenja ne raščisti i uredi gradilište i neposredni okoliš (članak 44. stavak 8.);
12. koristi građevinu ili njezin dio bez uporabne dozvole (članak 46.);
13. u određenom roku ne otkloni nedostatke utvrđene tehničkim pregledom (članak 50. stavak 2.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi kaznom od 200 do 1.000 KM.

Novčanom kaznom od 200 do 1.000 KM kaznit će se fizička osoba u svojstvu investitora građevine iz članka 17. stavak 7. i članak 33. stavak 2. ovoga Zakona:

1. za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka,
2. ako provodi nadzor, projektira ili izvodi pojedine radove, a ne ispunjava za to propisane uvjete (članak 19. stavak 6.),
3. ako u određenom roku ne otkloni privremenu građevinu (članak 41. stavak 2.).

Članak 65.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 8.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja gradi za račun nepoznatog kupca ako stručni nadzor ne povjeri drugoj pravnoj osobi registriranoj za obavljanje stručnog nadzora (članak 17. stavak 4.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 200 do 1.000 KM.

Članak 66.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 8.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja provodi stručni nadzor nad građenjem ako:

1. nije registrirana za obavljanje poslova stručnog nadzora (članak 20. stavak 1.);
2. imenuje nadzornog inženjera koji ne ispunjava uvjete prema odredbama ovoga Zakona (članak 20. stavak 3.);
3. ne poduzme mjere da se radovi obavljaju u skladu s građevnom dozvolom, odnosno projektom (članak 20. stavak 5.);
4. ne poduzme mjere da tehnička svojstva građevine ispune uvjete iz poglavlja II ovoga Zakona (članak 18. stavak 5.);
5. ne poduzme mjere da kvaliteta radova, ugrađenih proizvoda i opreme bude u skladu sa zahtjevima projekta i da bude dokazana odgovarajućim ispitivanjima i dokumentima (članak 19. stavak 4. alineja 3.).

Za prekršaj iz stavka 1. točka 1. i 2. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500 do 1.000 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i nadzorni inženjer novčanom kaznom u iznosu od 100 do 1.000 KM.

Članak 67.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 4.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba kao vlasnik građevine ako:

1. koristi građevinu suprotno njezinoj namjeni (članak 54. stavak 1.);
2. ne održava građevinu, njezinu konstrukciju ili opremu (članak 54. stavak 2.);
3. pristupi uklanjanju ili ukloni građevinu ili njezin dio bez dozvole nadležne općinske službe uprave za poslove graditeljstva (članak 55. stavak 1.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba vlasnika građevine novčanom kaznom u iznosu od 200 do 1.000 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i vlasnik kao fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 200 do 1.000 KM.

Članak 68.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja projektira ako:

1. nije registrirana za projektiranje (članak 18. stavak 1.);

2. ne imenuje odgovorne projektante za ispravnost i kvalitetu dijela i cijelog projekta (članak 18. stavak 2.);
3. imenuje projektanta, projektanta voditelja ili koordinatora projekta koji ne ispunjava propisane uvjete (članak 18. stavak 8.);
4. nije izvedbeni projekat izrađen u skladu s glavnim projektom (članak 23.);
5. ne označi i uveže projekat i njegove dijelove (članak 25.).

Za prekršaj iz stavka 1. točke 1., točke 3. i točke 5. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 200 do 1.000 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. točke 4. ovoga članka kaznit će se projektant novčanom kaznom u iznosu od 100 do 500 KM.

Članak 69.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj izvoditelj kao pravna osoba ako:

1. ne gradi u skladu s tehničkim propisima i normama s obveznom primjenom (članak 13.);
2. nije registriran za obavljanje djelatnosti (članak 18. stavak 1.);
3. ne gradi u skladu s građevnom dozvolom (članak 19. stavak 4. alineja 1.);
4. radove ne izvode tako da tehnička svojstva građevine ne odgovaraju zahtjevima iz poglavlja II. ovoga Zakona (članak 19. stavak 4. alineja 2.);
5. ne ugrađuje proizvode i opremu sukladno poglavlju III ovoga Zakona (članak 19. stavak 4. alineja 3.);
6. ne dokaže kvalitetu radova i ugrađenih proizvoda i opreme utvrđenih odredbama ovoga Zakona (članak 19. stavak 4. alineja 4.);
7. tijekom građenja ne poduzme mjere radi sprečavanja ugrožavanja pouzdanosti okolnih građevina, komunalnih i drugih instalacija i stabilnosti okolnog tla (članak 4. stavak 2.);
8. imenuje voditelja građenja ili voditelja pojedinih radova koji ne ispunjava propisane uvjete (članak 19. stavak 6.);
9. pristupi građenju bez građevne dozvole (članak 28.);
10. ne ogradi gradilište i ne obilježi gradilište, koje se proteže na velikim prostranstvima, određenim zaštitnim odnosno prometnim znakovima u skladu s odredbama članka 44. stavak 1. i 2. ovoga Zakona;
11. koristi susjedno, odnosno obližnje zemljište bez valjanog pravnog osnova (članak 44. stavak 5.);
12. koristi javno prometnu površinu za potrebe gradilišta bez odobrenja nadležnog tijela ili poduzeća (članak 44. stavak 6.);
13. ne raščisti i uredi gradilište i neposredni okoliš po završetku građenja (članak 44. stavak 8.);
14. ne da građevnom inspektor na uvid dokumentaciju koja se vodi na gradilištu (članak 45. Stavak 1.);
15. na gradilištu nema propisanu dokumentaciju (članak 45. stavak 1.);
16. ne vodi građevni dnevnik u skladu s posebnim propisom (članak 45. stavak 1. točka 6.);

Za prekršaj iz stavka 1. točke 1., točke 2., točke 7. i točke 12. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 100 do 300 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. točke 1., točke 3. do 6., točke 8. do 11., točke 13. i 14. ovoga članka kaznit će se i voditelj građenja odnosno pojedinih radova novčanom kaznom u iznosu od 50 do 200 KM.

Za prekršaje iz stavka 1. ovog članka novčanom kaznom od 200 do 1.000 KM kaznit će se za prekršaj izvoditelj kao fizička osoba.

Članak 70.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 8.000 KM kaznit će se pravna osoba ako ne izvrši odredbe propisane rješenjem građevnog inspektora.

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 200 do 1.000 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se fizička osoba (vlasnik) novčanom kaznom u iznosu od 200 do 1.000 KM.

Članak 71.

Novčanom kaznom u iznosu od 200 do 1.000 KM i zaštitnom mjerom oduzimanja ovlaštenja za kontrolu projekta kaznit će se za prekršaj ovlašteni revident ako:

1. prilikom kontrole projekta propusti uočiti nedostatke koji mogu znatnije utjecati na tehnička svojstva građevine utvrđena poglavljem II ovoga Zakona;
2. ako obavi kontrolu projekta kojeg je u cjelosti ili pojedini dio izradila pravna osoba kod kojeg je zaposlen (članak 21. stavak 4.);

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i pravna osoba kod koje je ovlašteni revident zaposlen novčanom kaznom u iznosu od 250 do 4.000 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi kod koje je ovlašteni revident zaposlen u novčanom iznosu od 100 do 800 KM.

Članak 72.

Kazne predviđene člankom 64., 65., 66., 67., 68., 69., 70. i 71. plaćaju se u “KM” ili u protuvrijednosti valuta koje se koriste u platnom prometu Federacije Bosne i Hercegovine po srednjem tečaju koji objavljuje nadležna financijska institucija na dan plaćanja.

XIII. PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 73.

Ako je upravni postupak pokrenut pred nadležnim tijelom do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a do tog dana nije doneseno prvostupanjsko rješenje, ili je rješenje prije toga poništeno i vraćeno prvostupanjskom tijelu na ponovni postupak, postupak će se nastaviti po odredbama ovoga Zakona.

Članak 74.

Ministarstvo će donjeti propise predviđene ovim Zakonom u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 75.

Fizičke osobe koje obavljaju djelatnost projektiranja po dosadašnjim propisima, mogu nastaviti obavljati tu djelatnost ako u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona registriraju obavljanje te djelatnosti kao pravna osoba.

Članak 76.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju sa primjenom propisi iz oblasti građenja, koji su primjenjivani na prostoru Županije Posavske.

Članak 77.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u “Narodnim novinama Županije Posavske”.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA POSAVSKA
Skupština
Broj: 01-02-26/99
Orašje, 16. rujna 1999. godine

Predsjednik Skupštine
Vitimir Čošković v.r.

Z A K O N

o izmjenama i dopunama Zakona o građenju

Članak 1.

U Zakonu o građenju ("Narodne novine Županije Posavske" broj 5/99) u članku 57. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

"Ukoliko se na mjestu općinskog građevinskog inspektora, u momentu stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju, zatekao djelatnik tražene stručne spreme u srednjem stupnju obrazovanja, isti može obavljati i nadalje poslove općinskog građevinskog inspektora, uz uvjet da ima položen stručni ispit, a ako nema da u roku od godinu dana od dana donošenja ovoga Zakona položi stručni ispit."

Članak 2.

U članku 60. stavak 1. iza riječi i dvotočke "pojedinih radova:" dodaje se nova alineja koja glasi:

"ako se građevina gradi bez građevne dozvole i istim rješenjem narediti pribavljanje građevne dozvole za objekt koji se gradi."

Članak 3.

U članku 61. stavak 1. alineja prva mijenja se i glasi:

"ako se gradi ili je izgrađena bez građevne dozvole, a u tijeku izgradnje nadležni organ rješenjem naredio obustavu daljnje izgradnje i pribavljanje građevne dozvole za objekt koji se gradi."

U članku 61. stavak 1. iza prve alineje dodaje se nova alineja koja glasi:

"ako je građevina izgrađena bez građevne dozvole, a nadležni organ za provođenje nadzora nad građenjem nije imao saznanje o bespravnoj gradnji i stoga razloga nije rješenjem naredio obustavu izgradnje i pribavljanje odobrenja za građenje."

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama Županije Posavske".

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA POSAVSKA
Skupština
Broj: 01-02-39/2000
Domaljevac, 03. studenog 2000. godine

Predsjednik
Vitomir Čošković v.r.

Z A K O N **o izmjenama i dopunama Zakona o građenju**

Članak 1.

U Zakonu o građenju ("Narodne novine Županije Posavske" broj 5/99 i 7/2000), iza članka 53. dodaju se novi članci 53a, 53b i 53c, koji glase:

Članak 53a.

Izuzetno za individualne stambene objekte izgrađene prije 19.04.1992. godine koji nisu upisani u zemljišne knjige, a za koje je izgubljena (nestala) tehničko-pravna dokumentacija po osnovu koje je objekt izgrađen, tehnički pregled se obavlja po skraćenom postupku.

Članak 53b.

Dokaz da je individualni stambeni objekt izgrađen prije datuma iz prethodnog članka i na osnovu relevantne tehničko-pravne dokumentacije je:

- izvod iz katastra i kopija katastarskog plana, ili
- drugi dokument iz koga se može utvrditi da je predmetni građevinski objekt izgrađen po osnovu izdate građevinske dozvole.

Članak 53c.

Komisija za tehnički pregled objekata iz članka 53a čine stručni djelatnici nadležnog tijela uprave za graditeljstvo i predstavnici onih tijela i poduzeća koji bi inače u redovnom postupku izdavanja urbanističke suglasnosti i odobrenja za građenje izdali odgovarajuće isprave sukladno članku 36. ovog Zakona, s tim da jedan član komisije koji je istovremeno i predsjednik komisije za tehnički pregled, ispunjava uvjete iz članka 19. stavak 6. ovog Zakona.

Članak 2.

U članku 60. stavak 1. iza alineje prve dodaje se tekst:

"Ranije alineje "1., 2., 3., 4. i 5." postaju alineje "2., 3., 4., 5. i 6."

U stavku 2 istog članka iza riječi "alineja" brojevi "2 i 5" zamjenjuju se brojevima "3 i 6".

Članak 3.

U članku 61. stavak 1. iza teksta nove alineje 2. dodaje se tekst:

"Ranije alineje "2., 3., 4. i 5." postaju alineje "3., 4., 5. i 6."

U stavku 2. istog članka iza dijela teksta rečenice "alineja 1. i" broj "2" zamjenjuje se brojem "3".

U stavku 3. istog članka iza riječi "alineja" broj "4" zamjenjuje se brojem "5".

Članak 4.

U članku 62. stavak 1. mijenja se i glasi:

"Inspektor, izuzetno, može zapisnikom narediti izvršenje mjere iz članka 60. stavak 1. alineja 1., 3. i 6. i članka 61. stavak 1. alineja 4. i 5. ovog Zakona, radi otklanjanja neposredne

opasnosti po život i zdravlje ljudi i po imovini".

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Narodnim novinama Županije Posavske".

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA POSAVSKA
Skupština
Broj: 01-02-28/2001
Domaljevac, 28. svibnja 2001. godine

Predsjednica
Kata Kopic v.r.